

20. mar. 1973

FAKTA

Dato:

20. mar. 1973

Sidetæl:

Rød blå bd 13 s. 5-10

Generelle kommentarer:

Magi og skønne kunstner af Asger Jorn blev udgivet på Borgens Forlag i 1971 baseret på et manuskript fra 1948.

Mertz og Jorns var en kort overgang studiekammerater på Kunstakademiet og senere igangsætter og finansierer Jorn filmen "So ein Ding muss ich auch haben" med Mertz som instruktør. Deres forhold er yderligere beskrevet i afsnittene "Fra vidunderbarn til oprører" og "Eksperimentalfilmens fødsel og det filmiske blik" af Christian Hald Foghmar i Forskellen er ens - en monografi om Albert Mertz (Strandberg Publishing, Kbh. 2020)

TRANSSKRIFTION

20-3-73

"Den røde farve er utvivlsomt alle naturfolks og børns yndlingsfarve. Det er en frugtbarhedens og til en vis grad en kvindelighedens farve, ligesom den blå farve besidder visse mandlige egenskaber Vi bruger jo som bekendt at give små piger rød og drenge blå påklædning, lige som kineserne i deres Yang — Yin princip bruger en lignende farvesymbolik. Den røde farve er samtidig stærkt knyttet til det kropslige, animale, det folkelige, det sociale. Jo mere folkelighed, jo mere rødt. Det er ikke tilfældigt, at socialismens farve er rød.

Der var også lige netop så meget rødt i den brune og småborgerlige socialnationalisme, som var nødvendigt for at kalde sig folkelig og en form for "socialisme". Menneskets reaktion overfor den røde farve i al almindelighed kan derfor udmærket tages som udtryk for hans indstilling til folkelighed, sensualisme og kærlighed. Ethvert menneske, der føler sig i konflikt med disse ting har de sjælelige dispositioner, der må reagerer imod denne farve, og anse den for vulgær og plebejisk om hans menneskeforagt ikke er så hadefuld at han direkte opfatter den som underverdenens eller helvedes farve.

Den blå farve er universel i forhold til den røde farves intimitet, er intellektuel og svævende og som regel tankens symbol på samme tid som den har tilknytning til noget maskulint. Det er ikke tilfældigt, at den maskuliniserede kvindesagsbevægelse i forrige århundrede (blåstrømperne) blev sat i forbindelse med den blå farve på samme måde som ridderskab og adel. Det er mit indtryk, at den blå farve fra som hos kineserne at blive opfattet som noget komplementært til rødt, noget sympatisk på et bestemt tidspunkt forvandles til at opfattes som noget truende, frygtindgydende og farligt, og jeg formoder, at dette hænger sammen med mandsherreødmets indførelse.

"Den røde farve er på ejendommelig måde central og lysfarve idet den kun i sin fulde styrke opfattes midt i synsfeltet og nært ved øjet den tager sig ud i siderne af øjets synsfelt og ud imod horisonten hvor den blå farve holder sig længst. På samme måde er det den røde farve, der først forsvinder om aftenen og bliver grå, men den blå farve holder sig længst. Det indre af øjet er blodfyldt og rødt, så hele vor synsvirksomhed vel må gå igennem et rødt filter"

Asger Jorn

"Magi og skønne kunstner"

Det er i hvert fald at dant
at jeg ved disse bebygg-
-dning- og de lægger det
som tængete min og -
-mødt som hed ved det
på gældende billeder.
Bif. i. i. nops med et
somme på disse billeder,
evnt. "vilde" dem og
på horden (evnt. hanner-
-ker- dem med en lidet,
en kvindelig?) og så
eller lade dem være det
de er?
Man er det v. rindt eller
er det "alt det andet"
Måske hvis man (for en
tid) lader det spejls-
-mål, den ne problematiske
hvide, finder man ved

den oven nævnte fremgangs-
-måde en vej ind til
Venusken - måske!
Man finder den i hvert fald
aldrig opvorn et hamp-
-mål.

20-3-73

"Den røde farve, er utvivl-
-somt alle mater p. l. i. s. og
b. r. s. og d. l. i. n. s. farve. Det
er en frugtbarhedens og til
en is. egged en utvivl-
-hedens farve, lige som den
blå farve b. s. i. d. l. i. s. s. e.
m. u. d. l. i. g. e. s. g. n. s. h. u. b. e. r. V. i.
bruger j. s. s. o. m. b. e. t. a. n. d. t.
at give som p. i. s. r. e. d. o. g.
d. r. o. n. g. e. b. l. a. u. p. i. b. e. t. o. d. a. n. g. i.
lige som v. i. n. s. e. s. e. m. e. i.

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

deres Yang - Min princip
bringer en lignende farvesym-
-bolik. Den røde farve er
som tidligere stærkt knyttet til
det kropslige, amale, det
fulde, det sociale. Jo mere
fulde, jo mere rødt. Det
er ikke tilfældigt, at socia-
-lismens farve er rød.
~~Det~~ Der var også ligesom
- og så meget rødt i den
krisen og somi berøptige social-
-nationalisme, som var ned-
-vendt for at kalde sig
fulde og en form for "socia-
-lisme". Men netop reaktion
over for den røde farve i al
ulmindelighed kan derfor
udmærket betegnes som ud-
-trykk for hans indstilling

til fuldehed, som socialisme
og fuldehed. Ethvert man-
-ske, der følger sig i kontakten
med disse ting, kan de
spilte de perspektiver, der
nu reagerer i mod den re-
-de farve, og vise den for val-
-ger og pleberisk om hans
menneskefølelse, ikke er så
hudefuld at han drømt
opfatter den som underord-
-net eller helvedes farve.
Den blå farve er univer-
-sel i forhold til den
røde farves intimitet, er
intellektuel og sværende og
som regel den hans sym-
-bol på som me det som den
har tilknytning til næst
mashede. Det er ikke

Likkeligt, at den masku-
-li misende kvinde sagt be-
-værelse i forrige århundrede
(bli stropen pæne) blev sat
i forbindelse med den bli
farve på samme måde som
ridderkruer og adel. Det
er mit indtryk, at den
bli farve fra som hos
kvindegerne at blive op-
-fulgt som noget kom-
-plet men det er rigtigt,
noget sympatisk på et
bestemt tidspunkt for-
-vandlede til at opfattes
som noget brende, pynt-
-indgydende og farligt, og
på fremtiden, at dette hen-
-ger som man med mands-
-have d'gen med indførelse.

" Den røde farve er på
egen dom med i mode sen-
-tral og lys farve i det
den blev i sin fulde
styrke og fatter midt i
sagens felt og nok ved
djvel den holder sig med i
siderne af djvels sages felt
og ud i mørk horison kan
thvor den bli farve holder
sig længst. På samme
måde er det den røde
farve, der først forsvinder
om aftenen og bliver op-
men den bli farve hol-
-der sig længst.
Det indre af djvel er
blev fyldt og rødt, så
hele vor sages livs sømhed
vel må du i gen som et

realt filer.

Asger Jorn
"Maji og Strykne
Kunstner"

R+B

Helt automatisk er jeg igen
begyndt med "R+B" i
møje monolog. Hvor jeg
ville løse nogle gamle
ind for at undersøge
opriens fløthed i med-
-set mine til billedets
fotografiske illusionisme.
Ved at bruge "R+B"
kann jeg ud over farvevalg.
Mon Jaspers struktur fram-
mig til at bruge den "R+B"
struktur mere frit, at bruge

reglen med at de der kvadrater
skal være side om side, at
de skal være lige store, o.s.v.
Man kan godt tillade sig
denne frihed uden at det
behøver oppe ud over mening
med "R+B" i dem.

Man det er alligevel mest af
hvor mange gange jeg har
forstået "R+B" for sig at
bruge den og igen efter at
hvor eller længre i interval.
Spørgsmål er, om man
kun finde en fremgangs-
-måde hvor man kan
anvende "R+B" uden at
den bliver et dogme, man
fjerne den fra den udbredte
sit. Det kan sikkert godt
lade sig gøre hvis man an-

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

- ven der den i fultrindelse med
andre (billed) elementer som
her i dette lille maleri.
I det øjeblik den står alene
bliver den straks til et
spørgsmål om maleri
og abstrakt maleri.
Og de sidste tre uger har
jeg været hele vejen her
igen navn osv. Chiarico -
- Carl pompier - Hamilton -
- P. Hillips - Pige ro julitene -
den teosofiske mandating
o. s. v. - og er altså, som
det ofte for en skal endt
i "R+B".
Har kan jeg i alle lunde være
at tænke på udskiftningen
af British museum som
var den første på sig du
jeg var kom med tilbage på
lyden her.
Richard Hamilton var
(som næsten hvergang jeg
har set original værket af
ham) stærk sat en skuffelse,
uden for kindens iden den
Hamilton og hvad han vil
jungeer billederne i alle.
Det som me var til kaldet
med Tom P. Hillips - nok
var han også imbeson 2
men lige som hos Hamil-
- ton da det ikke i sevre
billedet, men i intellektuelle
forholdingsr.
Den eneste som på denne
udskiftning virkede helt over-
-bevidst på mig var
Bridget Riley - og det vil
- helst for at jeg ikke kan
forståe op i miningsr. Men

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

hos ham de blev det, prævede-
-sultt nok, som det var det
at man lige som helt selv
d. v. s. alene ved hjælp af
sine egne sanser - uden
i enklede tuelle som veje - kunne
og lave billederne.
Hos Riley er det ikke
sandsynligt af jern-iron-
struktur - da. kan alene
jerner rent teknisk som
de skædele af den re kiale
sagde de ud og oplyd-
-sen, d. v. s. det er ikke
denne som er oplydelsen
man får de bruger til.
De de fører mig til brug
til udgangs punkt, spørgs-
-målet: hvor for is igen og
igen vander til brug til "R+B"

Er det man fordi den er
"sympt" ? D. v. s. først kan
-vender sig til hvad man
ser og tænker over ved det
man har set ? Hvor sagt
at "R+B" ikke er af hængs
af et enkelt enkelt apparatur
for at jerner over. Lel-
-stuen.
Ja for det som fascina-
-rer mig helt enkelt
eller tænkt, om man
vil, er at man kan se
hvad der sker når man
ser.